Nr 142. **Kraków, Czwartek 28 Marca 1912.** **Rok XXXI.**

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.
Numer poranny wychodzi codziennie prócz poniedziałków i dni poświątecznych. — Numer popołudniowy codziennie oprócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOSI:	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
w Krakowie	24 koron	12 koron	6 kor.	2 kor.
Austro-Węgrzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	32 „	16 „	8 „	2 „ 70 h.
z dwurazową „	38 „	19 „	9 „ 50 h.	3 „ 20 „
Państwie Niemieckiem	36 „	18 „	9 „	3 „
innych państwach	48 „	24 „	12 „	4 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy“ w Krakowie. Nr. rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcyi i Administracyi Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1572.—Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halerzy: w Biurze dzienników A. Olszewskiego ulica Kilińskiego 2 i w Biurze Plohna, ulica Karola Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:
zamiejscową: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa i A. Salomonowej, ul. Sławkowska 2. — Handel St. Karlińskiego, Sukiennice. — Biuro dzienników M. Hupczyca, ul. Wiślna.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab, ul. Karola Ludwika L. 21. — S. Sokołowski, Pasaż Hausmana 9. — W Przemyślu Krug. — W Jarosławiu A. Amster. — W Tarnowie M. Rockach. — W Wiedniu: Hermann Goldschmied (sprzedaż pojedynczych numerów), I Wollzeile 6. — M. Dukes Nachf., Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile). — W Paryżu Société Mutuelle de Publicité A. Lorette, directeur, Rue Rougemont 14.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Głosy publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia itp.) przyjmuje się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów

Walka o kanały.

(Telefonem.)

Wiedeń, 28 marca.

Izba posłów doszła wczoraj do pierwszego czytania ustawy kanałowej i dziś przystąpi odrazu do dyskusyi. Jeżeli — jak słychać — stronnictwa ograniczą się rzeczywiście tylko do krótkich deklaracyj, to dyskusya nie potrwa zbyt długo i nie jest wykluczonem, że dzisiejsze posiedzenie Izby będzie ostatniem posiedzeniem w sesyi przedświątecznej, która — jak się zdaje — zakończy się już bez żadnych wypadków. Natomiast w sesyi poświątecznej główna akcya parlamentu skoncentruje się prawdopodobnie około ustawy o kanałach. W tej sprawie Koło polskie będzie musiało, jak się zdaje, stoczyć bardzo zaciętą walkę.

Związek niemiecki odbył wczoraj naradę w sprawie kanałowej i oświadczył, że w obecnem brzmieniu jest dotycząca ustawa niemożliwa do przyjęcia i wybrał komisyę, złożoną z 20 członków, która ma się zająć tą sprawą.

Wiedeńscy posłowie do Rady państwa bez różnicy stronnictw zebrali się wczoraj na wspólną naradę, celem zażądania, aby równocześnie z budową kanału Odra-Wisła rozpoczęto budowę kanału Dunaj-Odra z odgałęzieniem do Berna Morawskiego.

Posłowie dalmatyńscy zgłosili wczoraj swoje żądania w sprawach wodnych.

Posłowie alpejscy czynią starania, aby ustawę kanałową udaremnić, lub przynajmniej narobić jej trudności, co wynika z przemówienia posła Schraffla w komisyi kolejowej, który żądał „iunctim“ między ustawą kanałową, budową nowych kolei lokalnych a uchwaleniem nowych podatków.

Do tej walki o kanały Koło polskie już się przygotowuje. Prowadzi ono w tej sprawie bardzo energiczną akcyę, co widać choćby z niezwykłego w dziejach Koła faktu połączenia się Koła w tej sprawie z polskimi posłami socyalistycznymi.

Narada Koła polskiego z klubem polskich socyalistów.

(Telefonem.)

Wiedeń, 28 marca.

Zaszedł wczoraj fakt, dotąd w kronikach Koła polskiego nie notowany. Koło polskie odbyło wczoraj wspólną naradę z klubem polskich posłów socyalistycznych w sprawie budowy kanałów.

Narada ta przyszła do skutku na propozycyę posła Śliwińskiego, który, nawiązując do uchwały niedzielnego zjazdu demokratów postępowych we Lwowie, zwrócił się wczoraj do przywódców Koła polskiego z propozycyą zaproszenia polskich socyalistów na naradę celem wspólnego postępowania w sprawie kanałowej. Komisya parlamentarna Koła polskiego zastanawiała się nad tę propozycyą, której z początku sprzeciwili się konserwatyści, później jednak i oni na nią się zgodzili. Prezes Leo wystosował tedy do polskich posłów socyalistycznych z Galicyi i Śląska zaproszenie na naradę, która się też odbyła wieczorem w sali posiedzeń Koła polskiego.

Na konferencyę tę przybyli wszyscy posłowie polscy socyalistyczni z Galicyi i pos. Reger ze Śląska. Prezes Leo powitał przybyłych, wskazując na ważność sprawy kanałowej, która wszystkim posłom bez różnicy stronnictw powinna leżeć na sercu i wezwał zebranych do wyboru przewodniczącego. Na wniosek posła Śliwińskiego zgodzono się, aby przewodniczył prezes Leo. Następnie rozpoczęła się dyskusya, w której zabierali głos: pos. Daszyński, Kozłowski i wielu innych.

Pos. Zarański zgłosił wniosek, aby oba kluby polskie w parlamencie t. j. Koło polskie i polski klub socyalistyczny utrzymywały ze sobą stały kontakt w sprawie kanałowej. Rezolucyę tę uchwalono. — Wspólna narada Koła polskiego z socyalistami trwała blisko trzy godziny.

Wiedeń, 28 marca.

Biuro koresp. donosi: Wczoraj odbyła się konferencya członków Koła polskiego z polskim klubem socyalistycznym w sprawie zgodnego postępowania wobec noweli kanałowej. Po dłuższej szczegółowej dyskusyi objawiono zgodne zapatrywania obu klubów co do taktycznego postępowania w sprawie obecnej noweli, jak i co do późniejszej akcyi i ze względu na jej znaczenie dla rozwoju stosunków ekonomicznych w kraju uchwalono następującą rezolucyę:

Konferencya uznaje, że w sprawie kanałów potrzebne jest utrzymanie ciągłej styczności obu klubów polskich.

Kompromitacya Rusinów.

(Telefonem.)

Wiedeń, 28 marca.

Obstrukcya ruska, która niespodzianie wybuchła w parlamencie we wtorek, już przebrzmiała i wczoraj nikt już o niej nie mówił. Prasa tutejsza, przekonawszy się, że padła ofiarą fałszywych informacyj ze strony Rusinów o konferencyi z prezydentem ministrów, dziś zupełnie milczy o onegdajszych zajściach. Tylko „Fremden-Blatt“ ogłosił wczoraj w wieczornem wydaniu sygnalizowane już przez nas półurzędowe sprawozdanie o konferencyi Rusinów z prezydentem ministrów, którą przedstawia inaczej, niż ją przedstawili Rusini. „Fremden-Blatt“ pisze:

„O wczorajszej konferencyi klubu ruskiego z prezydentem ministrów, dowiadujemy się ze strony informowanej, że prezydent ministrów oświadczył członkom prezydyum tego klubu z naciskiem, że dalsze uprawianie przez ten klub podobnej taktyki jak wczoraj, narusza dotkliwie interesa całej Izby i nie przyczynia się do wytworzenia korzystniejszej sytuacyi dla Rusinów w parlamencie. Udaremnienie rozpoczęcia obrad nad nowelą kanałową może tylko narazić interesa polityczne Rusinów, ponieważ życzenia wodno-gospodarcze ludności ruskiej we wschodniej Galicyi, tak samo jak i życzenia innych krajów, przy sposobności obrad komisyjnych nad tem przedłożeniem mogą być omawiane i, o ile to możliwe, uwzględnione. Co się tyczy przytoczonych przy tej sposobności przez Rusinów żalów z powodu zastoju w rokowaniach o utworzenie uniwersytetu ruskiego, to prezydent ministrów wskazał na wypowiedziany jeszcze na początku obecnej sesyi zamiar, aby rokowania te były jaknajrychlej znowu podjęte i zapowiedział dalsze ich prowadzenie i popieranie przy przestrzeganiu dotychczasowego sposobu postępowania. Wynika z tego — kończy „Fremden-Blatt“ — że w tej zapowiedzi chodzi tylko o dalsze prowadzenie rozpoczętej już przed dłuższym czasem akcyi“.

Przed odroczeniem parlamentu.

Wiedeń, 28 marca.

Nie jest niemożliwem, że przedświąteczna sesya parlamentu zakończy się dzisiaj spokojnie, natomiast po świętach spodziewają się w Izbie burzliwych zajść. Sesya poświąteczna obfitować będzie zapewne w ważne wypadki polityczne. Główną sprawą w tej sesyi będzie sprawa kanałów.

Z Rady państwa.

(Telefonem.)

Wiedeń, 28 marca.

W Izbie posłów toczyła się wczoraj dyskusya nad ustawowem uregulowaniem sposobu płacenia zarobków w górnictwie.

Poseł Reger oświadczył, że dla robotników, a zwłaszcza górników, od dziesiątek lat nic nie zrobiono i wyłuszczył szereg postulatów, które w interesie robotników parlament spełnić powinien. Mowca domagał się tygodniowej wypłaty, na wzór Francyi i Anglii, wskazując na to, że im dłuższy jest okres wypłat, tem robotnicy bardziej zdani są na kredyt i wpadają w długi. W okręgu ostrawsko-karwińskim robotnik nie dostanie na kredyt kawałka chleba, jeśli przedtem nie kupi wódki i tytoniu. Biorąc zaś n. p. przez miesiąc na kredyt u sklepikarza, musi za wszystko płacić drożej. Wypłata tygodniowa leży — zdaniem mowcy — także w interesie przemysłowców. Wkońcu mowca oświadczył, że w roku 1907 stanęła między robotnikami a przedsiębiorcami umowa, której przedsiębiorcy nie dotrzymali.

Po dyskusyi uchwalono wniosek komisyi socyalno-politycznej w sprawie regulacyi wypłat w górnictwie.

Wniosek mniejszości Cingra odrzucono, natomiast uchwalono rezolucyę Bachovicsa w sprawie zakazu wypłat w niedzielę i w święta, Regera o ustalenie sądów górniczych, Picka o zwołanie ankiety dla sprawy płac minimalnych i Princavesiego, wzywającą rząd do natychmiastowego, energicznego pośrednictwa w sprawie strajku górniczego.

Po dyskusyi, w której uczestniczył także minister Heinold, przyjęto następnie ustawę o ubezpieczeniu od wypadków robotników, zajętych przy budowlach.

Prezydent zawiadomił, że Izba przystępuje do następnego punktu porządku dziennego, t. j. do I. czytania ustawy o budowie dróg wodnych. Prezydent przerwał posiedzenie, aby mowcy zapisali się do głosu.

Po zapisaniu się mowców, przystąpiono do dyskusyi nad nagłym wnioskiem Koernera w sprawie nominacyj sędziowskich w Czechach.

Pos. Schraffl oświadczył, że chrześcijańsko-socyalni głosować będą przeciw wnioskowi, nie należy w tem jednak upatrywać ani ufności, ani też nieufności do ministra sprawiedliwości.

Rozprawy przerwano.

Minister robót publicznych przedłożył projekt ustawy o Izbach inżynierskich.

Minister oświaty odpowiedział na interpelapos. Brejtera w sprawie odstąpienia budynku prokuratoryi skarbu we Lwowie ks. arcybiskupowi Teodorowiczowi. Minister oświadczył, że członkom kapituły przysługuje mieszkanie w naturze, a obecnie ilość tych mieszkań jest niewystarczającą. Wskutek tego na propozycyę namiestnictwa, postanowiono budynek ten oddać galic. funduszowi religijnemu na cele mieszkań dla kapituły. Oferenci dr Rapp i dr Gottlieb ofiarowali mniejszą sumę, niż fundusz religijny. Wkońcu oświadcza minister Hussarek, że minister Zaleski nie jest spokrewniony z ks. arcyb. Teodorowiczem, a poseł Abrahamowicz wcale w tej sprawie nie interweniował ani u ministra skarbu, ani u ministra oświaty.

Wnioski i interpelacye.

Pos. Breiter zgłosił interpelacyę w sprawie rozdziału konserw kawowych w X korpusie.

Pos. Moraczewski cofnął interpelacyę zgłoszoną do ministra obrony krajowej 20 b. m. w sprawie obrazy polskiej narodowości i pobicia uczniów gimnazyalnych przez oficerów w Stryju.

O ograniczenie kredytu.

Pos. Reizes w zapytaniu do prezydenta wskazał, że we wszystkich kołach zarobkowych Galicyi powstała konsternacya z powodu krytycznych stosunków, jakie nagle w Galicyi powstały wskutek ograniczenia kredytu w bankach. Rolnicy i kupcy widzą się zagrożonymi w swojej egzystencyi, a dyrektorzy instytucyj oświadczają, że zamożni nawet ludzie mogą się znaleść w kłopotach finansowych, jeżeli stosunki te potrwają jeszcze kilka tygodni. Mowca krytykuje postępowanie Banku austro-węgierskiego, z powodu którego inne banki bez bliższego zbadania odmawiają interesentom osobistych kredytów. Jeżeli się twierdzi, że spekulacya giełdowa za wielkie przybrała rozmiary, należy spekulantom odmówić kredytu, a nie kupcom, przemysłowcom i rolnikom. Również budowa tanich mieszkań będzie teraz utrudnioną przez zamknięcie kredytów. — Mowca zapytuje prezydenta, czy zechce zwrócić uwagę ministra skarbu na to niesłychane postępowanie Banku austro-węgierskiego.

Prezydent oświadcza, że sprawa ta nie może mieścić się w zapytaniu do prezydenta i radzi odnieść się wprost do ministra skarbu.

O obrazę namiestnika.

Poseł Kuryłowicz protestuje przeciw przywołaniu go do porządku za krytykę postępowania namiestnika Bobrzyńskiego.

Prezydent wyprasza sobie krytykę swego postępowania.

W sprawie komisyi budżetowej.

Pos. Diamand w zapytaniu do prezydenta żali się, że przewodniczący komisyi budżetowej przez ciąg całej sesyi jej nie zwoływał. Mowca widzi w tem obstrukcyę rządu z przewodniczącym komisyi i lekceważenie parlamentu.

Pos. Korytowski, jako przewodniczący komisyi budżetowej, oświadcza, że w łonie komisyi zachodzą pewne trudności natury politycznej, które udaremniają normalną pracę tej komisyi. Mowca ciągle razem z rządem czyni starania celem usunięcia tych trudności. Należy mieć nadzieję, że po świętach przy ogólnej dobrej woli wszystkich interesowanych znajdzie się droga wyjścia, a wtedy komisya ze zdwojoną siłą to, co stracono, będzie się starała powetować.

Na tem posiedzenie zamknięto. Następne dzisiaj. Na porządku dziennym: Pierwsze czytanie ustawy o budowie dróg wodnych.

Obrady komisyi.

Wiedeń. Na wczorajszem posiedzeniu komisyi legitymacyjnej pod przewodnictwem p. Daszyńskiego agnoskowano wybór pp. Dębskiego i Siengalewicza (sprawozdawca p. Buzek) i p. Rychlika (sprawozdawca p. Rauch).

Na wczorajszem posiedzeniu komisyi szkolnej wybrano p. Wastjana referentem wniosków przydzielonych komisyi w sprawie § 55 państwowej ustawy szkolnej.

Z komisyi kolejowej.

Na wczorajszem posiedzeniu komisyi kolejowej pp. Biankini i Mastalka wystosowali pytanie do ministra w sprawie kolei dalmatyńskich.

Pos. Wróbel interpelował ministra kolei w sprawie podwyższenia taryfy towarowej od 15 maja dla kopalni węgla w Galicyi.

Pos. Kolischer prosił o możliwe uwzględnienie żądań Galicyi przy wypracowaniu przedłożenia o kolejach lokalnych.

Pos. Schrafl zapytuje ministra również o koleje lokalne i powiada, że jest koniecznem, aby przedłożenie kanałowe, które głównie zaspokaja Czechów i Polaków, połączono z przedłożeniem o tych kolejach, a obydwa razem z przedłożeniem ustawy o potrzebnych na to podatkach.

Pos. Kuranda referował o zamknięciu rachunkowem kilku galicyjskich kolei lokalnych. Wnioski jego przyjęto.

Pos. Heilinger zdał sprawę z wniosku o ulgach w cenach jazdy i zaproponował wybór subkomitetu do tej sprawy. Poseł Kolischer popiera ten wniosek i zwraca uwagę na normy obowiązujące w Prusach, Bawaryi, Francyi, Szwajcaryi i innych krajach, gdzie wszędzie zniesiono ulgi. Pos. Seliger postawił wniosek dodatkowy, aby polecono subkomitetowi przedłożyć wnioski celem zasadniczego uregulowania kwestyi przyznawania zniżek i wolnych kart na kolejach państwowych. Wnioski sprawozdawcy i Seligera przyjęto. Do subkomitetu wszedł między innymi pos. Wróbel.

Minister Forster oświadczył, że zarząd kolei państwowych posunął się do jaknajdalszych granic co do zniżek i wolnych kart i dąży do ich ograniczenia. Minister pragnie, by subkomitet tę sprawę uregulował. Co do kolei dalmatyńskich, to wskazał na rokowania z Węgrami. Co do kolei lokalnych, podniósł trudność ułożenia programu, któryby odpowiadał wszystkim wymaganiom. Ministerstwo kolei przygotowało już nowy program, uwzględniający życzenia rozmaitych krajów tak, iż w najkrótszym czasie będzie mogło porozumieć się w tej sprawie z ministerstwem skarbu. Podkreślił, że wykonanie programu połączone jest ze znacznem obciążeniem skarbu państwa, że więc nieodzowne jest podwyższenie dochodów państwa.

Na zapytanie p. Wróbla w sprawie skuteczności wchodzących 15 maja w życie nowych taryf dla galicyjskich rewirów węglowych i zaopatrzenia Krakowa w węgiel, odpowiedział minister, że wraz z tą nową taryfą ustanowiono równomierne podwyżki dla węgla ostrawskiego i górnośląskiego. Dla miejscowości specyalnie narażonych na konkurencyę zagraniczną wyda się osobne zarządzenia taryfowe.

W końcu p. Kolischer postawił wniosek, aby wydrukować sprawozdanie p. Heynego w sprawie przedłożenia inwestycyjnego i sanacyi ruchu towarowego.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Sprawy urzędnicze.

Wiedeń. Komisya dla funkcyonaryuszy państwowych obradowała wczoraj nad paragrafami, dotyczącemi praw ukwalikowanych urzędników. Przyjęto § 31 w brzmieniu kompromisowem, wedle którego urzędnik z powołaniem się na stosunki służbowe nie może być powstrzymany od wykonywania przysługujących mu praw obywatelskich, o ile postanowienia pragmatyki służbowej nie stoją temu na przeszkodzie.

Minister Heinold zgodził się na tę formułę pod warunkiem, że postanowienia § 32 (udział w stowarzyszeniu jest zakazany, jeżeli pozostaje ono w kolizyi z obowiązkami urzędniczemi) będą utrzymane; te postanowienia zostały jednak przez komisyę skreślone.

Przesilenie na Węgrzech.

(Telegr. „Nowej Reformy“).

Budapeszt. Radca ministeryalny z kancelaryi gabinetowej cesarza w Wiedniu Skerlecz przybył wczoraj do Budapesztu z nową formułą i z propozycyami w sprawie rozwiązania przesilenia węgierskiego. Propozycye te jednak natrafiły na silny opór posłów węgierskich.

Budapeszt. Prezydent gabinetu hr. Khuen-Hedervary konferował wczoraj z ministrem skarbu Lukascem i z hr. Tiszą, następnie odwiedził Kossutha i konferował tam z hr. Apponyim i innymi członkami partyi Kossutha. Po południu o godzinie 5 odbyła się Rada ministrów. Hr. Khuen prawdopodobnie w nocy pojedzie do Wiednia, aby dziś być u cesarza na posłuchaniu.

Strajki górnicze.

(Telegr. „N. Reformy“).

Sytuacya w rewirach czeskich.

Praga. W rewirach węglowych czeskich sytuacya strajkowa ogółem się nie zmieniła, tylko w rewirze falknowskim zauważyć można pewne zaostrzenie się sytuacyi.

Strajk w Anglii.

Londyn. Liczba górników, którzy onegdaj podjęli pracę, wynosi około 4000. „Daily Mail“ donosi, że zapas węgla na sprzedaż w Londynie będzie w 10 dniach wyczerpany. Straty kolei oceniają na 30 milionów koron.

Londyn. Związek górników uchwalił w czasie ustalania minimum płacy przez urzędy dystrykcyjne zarządzić głosowanie nad kwestyą ponownego podjęcia pracy.

Londyn. „Times“ donosi, że rząd na wypadek dalszego trwania strajku po przyjęciu ustawy o płacach minimalnych zdecydowany jest dla złagodzenia nędzy poczynić daleko idące zarządzenia, także dla ochrony chcących pracować górników. — Oczekują powołania rezerw. Komisya szkolna w Londynie otrzymała upoważnienie na wypadek dalszego trwania strajku znieść ferye świąteczne w szkołach ludowych i starać się o wikt dla biednych dzieci. W tym celu wyznaczono sumę 5000 funtów szterlingów.

Wojna włosko-turecka.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Paryż. Ag. Havasa donosi ze szczególnego źródła z Londynu: Między mocarstwami toczy się wymiana zdań co do dalszych kroków w Konstantynopolu i Rzymie. Krok ten stał się — jak sądzą — bardzo nagłym, albowiem Włochy z powodu wielkiego rozdrażnienia, panującego wśród ludności, mogą dać się porwać do akcyi morskiej.

Wielkie zwycięstwo Turków?

Wiedeń. „Zeit“ przynosi z Londynu nieprawdopodobną i niestwierdzoną dotąd wiadomość, podaną przez „Central News“, pochodzącą ze źródeł tureckich, jakoby koło Benghazi przyszło do wielkiej bitwy, w której Turcy odnieśli ogromne zwycięstwo. Włosi mieli stracić 27 oficerów i 3500 żołnierzy. Turcy zaś mieli zdobyć szańce włoskie.

Wypadki i katastrofy.

(Telegr. „N. Reformy“).

Przymusowe święta 6000 robotników.

Dortmund. W szybie „Kaiserstuhl“ onegdaj wieczorem zepsuła się maszynerya przy windzie do spuszczania robotników. Z tego powodu 6000 robotników musi przez cztery tygodnie świętować.

82 ofiar eksplozyi w kopalni.

Bluefield. (Zachodnia Virginia.) Potwierdza się, że przy eksplozyi w kopalni 82 robotników zginęło.

Odroczenie sprawy chełmskiej?

(Telegr. „N. Reformy“).

Petersburg, 28 marca.

Z powodu onegdajszego odrzucenia przez Dumę wniosku prezydyum, aby natychmiast przystąpić do trzeciego czytania przedłożenia chełmskiego, utrzymywano wczoraj w kuloarach, że sprawę tę Duma może obecnie rozpatrywać nieprędzej niż za miesiąc, jeżeli tylko październikowcy znów w sprawie tej nie zmienią decyzyi.

O uniwersytet w Poznaniu.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Berlin. Parlament obradował w dalszym ciągu na etatem oświaty. Pos. Kindler wyraził życzenie utworzenia uniwersytetu w Poznaniu, co niemieckości dobre przyniesie korzyści.

Pos. Mizerski oświadczył, że Polacy uważają również za potrzebne utworzenie uniwersytetu w Poznaniu, nie mogą się jednak zgodzić na to, aby język i literatura polska były wykluczone.

Pos. Winkler (kons.) oświadczył, że sprawa otwarcia uniwersytetu na wschodzie nadaje się do dyskusyi, ale nie w Poznaniu, bo byłby to punkt kulminacyjny dla polskich dążeń. — Mowca nie życzy sobie utworzenia „pruskiego Krakowa“.

Pos. Mizerski odpowiedział, że sprawa kreowania uniwersytetu w Poznaniu nie powinna z powodu kwestyi kosztów uledz zachwianiu.

Przeciw hakatyzmowi na pocztach.

Berlin. W parlamencie w rozprawach nad etatem poczt oświadczył poseł Czarliński, że podtrzymuje wniosek o skreślenie dodatków dla urzędników we wschodniej części państwa. Dodatek ten popiera bezcharakterność i tworzy denuncyantów. (Mowcę wzywa prezydent do porządku). — Skoro się apeluje do Polaków o sprawiedliwość, należałoby pierwej postąpić sprawiedliwie w sprawie paragrafu językowego. Odróżnienie tego, co jest sprawiedliwem od niesprawiedliwości, niechaj już sekretarz państwa pozostawi Polakom.

Telegramy

z dnia 28 marca.

Wiedeń. Minister wojny generał Auffenberg był wczoraj na dłuższem posłuchaniu u cesarza.

Sofia. Sobranie przyjęło traktat z Austro-Węgrami.

Korfu. Jacht „Hohenzollern“ z ces. Wilhelmem przybył tu wczoraj wieczór.

Sprawy ekonomiczne.

Wiedeń. Na wczorajszem posiedzeniu Rady nadzorczej Towarzystwa fabryki maszyn L. Zieleniewskiego uchwalono rozdzielić dywidendę 7 prc., jak w roku ubiegłym.

Izby inżynierskie.

Wiedeń. Wedle przedłożonego projektu, do Izb inżynierskich mają obowiązek należeć wszyscy autoryzowani technicy prywatni i inżynierowie górniczy. Izby popierać mają interesy zawodowe techniczne. Kwestya okręgów podana będzie w osobnem rozporządzeniu. Prezydya Izb służyć mają dla władz, jako Rada przyboczna w sprawach technicznych. Projekt przewiduje możliwość podziału prezydyum na sekcye.

Przeciw ograniczeniu kredytu.

Liberzec. W tutejszej Izbie handlowej członek Izby Neumann krytykował ostro politykę Banku austro-węgierskiego z powodu ograniczenia kredytu. Wielu kupców i przemysłowców musiało z tego powodu szukać lichwiarskiego kredytu.

Sprawa ugody w Czechach.

Wiedeń. Namiestnik Czech, ks. Thun, przybył wczoraj na posiedzenie Związku niemieckiego i prowadził konferencyę w sprawie ugody, co do której panują jeszcze poważne różnice zdań, zwłaszcza w kwestyach językowych i w kwestyi przyjmowania pism czeskich w okręgach niemieckich.

Zaprzeczenie.

Petersburg. Pet. ag. tel. stwierdza, że pogłoski o zamierzonem ustąpieniu ministra Sasonowa są zupełnie bezpodstawne.

Papież zdrowy.

Rzym. Papież udzielał wczoraj zwykłych audyencyj i przyjął kardynała Martinellego, kilku papieskich dygnitarzy i około 300 osób z Włoch i zagranicy.

Combes przeciw „Credit Fonciere“!

Paryż. W dalszej dyskusyi nad likwidacyą dóbr kongregacyjnych były prezydent gabinetu Combes bardzo ostro krytykował postępowanie „Credit Fonciere“. Bank ten, jego zdaniem, naruszył ustawę, udzielając pożyczek stowarzyszeniom, które pod względem prawniczym wogóle nie istnieją. „Credit Fonciere“, jako zakład państwowy, wprost zadrwił sobie z rządu.

Bandytyzm we Francyi.

Paryż. Dochodzenia policyjne za bandytami automobilowymi nie wydały dotąd rezultatu. — Doniesienia, jakoby widziano zbrodniarzy w kilku miejscach, okazały się mylnemi. W Dun-

kierce przytrzymano wczoraj wieczorem czterech ludzi, okazało się jednak, że byli to awiatycy.

W Merry żandarmi i zbrojny tłum ludzi otoczyli pociąg pospieszny paryski, w którym jechało trzech automobilistów; okazało się jednak, że byli to kupcy. — W pewnej miejscowości pod Paryżem znaleziono karabin, z którego bandyta strzelał do ścigających go. Śledztwo wykazało, że pochodzi on z kradzieży, dokonanej w grudniu z. r. u pewnego rusznikarza.

Skazanie sufrażystek.

Londyn. Onegdaj toczył się proces przeciw 126 sufrażystkom, które 1 marca biły szyby w Londynie. Kilkadziesiąt oskarżonych zasądzono na 4—6 miesięcy więzienia.

Niepokoje w Marakesz.

Londyn. Do „Morning Post" donoszą z Tangeru: Według oficyalnych doniesień, wybuchły w Marakesz poważne niepokoje. Kilkunastu Europejczyków rannych, 5 krajowców zabitych.

Klęska partyi Roosevelta.

Nowy Jork. Wczoraj odbyły się w stanie nowo-jorskim przedwstępne wybory republikańskich delegatów do konwentu narodowego. Zwolennicy Tafta wybrani zostali we wszystkich okręgach przeciw kandydatom Roosevelta.

Napad na policyę.

Reckland (Stan Illinois). Tłum, złożony z przeciwników burmistrza, zaatakował biura policyi i obrzucił je kamieniami. Na rozkaz burmistrza policya dała salwy. **3 osoby zabite**, 9 rannych. Tłum chciał następnie zdobyć broń, jednakże policya temu przeszkodziła.

Kronika.

Kraków, czwartek 28 marca.

Kalendarzyk kościelny: Jana Kap. w. i Sykstusa p.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 5 min. 29; zachód o godz. 6 m. 04; długość dnia godzin 12 min. 35.

Prognoza stacyi meteorologicznej w Wiedniu: Przeważnie pochmurno, niepewnie, łagodnie, północno zachodnie wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Majerowie".

Teatr maryonetek (ulica św. Jana l. 8) przedstawienie o godzinie 5 po południu.

Ważne zgromadzenia:

Klubu kupieckiego (ul. Szewska l. 9) o godz. 9 wieczór.

Klubu szachistów (Rynek główny, kawiarnia Mrożyńskiego) o godz. 6 wieczór.

Polskiego Związku niewiast katolickich (ulica Szewska l. 5) o godz. 4 po południu.

Posiedzenie podgórskiej Rady miejskiej o 6 godz. 6 wieczór.

Zebranie towarzyskie członków Tatrzańskiego Tow. narciarzy w kawiarni Sauera o godzinie 8 wieczór.

Wystawa etnograficzna otwarta od godz. 11 do 1 w południe przy ul. Studenckiej pod l. 7.

Wystawa w Towarzystwie sztuk pięknych otwarta od godz. 11 do 4 po południu.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego l. 28).

Wystawa obrazów Powszechnego Związku artystów w pałacu Spiskim (Rynek) otwarta od godz. 9 rano do 5 wieczorem.

Teatr miejski we Lwowie: „Noc w Wenecyi".

Sprawa reformy miejskiej ordynacyi wyborczej. W Towarzystwie demokratycznem odbyło się wczoraj wieczorem zebranie, na którem po referacie dra Wasunga o realnych sposobach przeprowadzenia reformy wyborczej do krakowskiej Rady miejskiej omawiano szanse reformy wyborczej, a w szczególności też wniosek posła Daszyńskiego, który w komisyi reformy wyborczej poruszył myśl zażądania opinii władz decydujących w kraju, czy reforma wyborcza czteroprzymiotnikowa liczyć może na zatwierdzenie ze strony rządu i Sejmu.

W dyskusyi zabierali głos red. Srokowski, dyr. Rolle, poseł Ignacy Landau, dr Bogdani, dr Klimecki, prof. Marcinkowski i referent. Ostatecznie postanowiono zwołać zgromadzenie obszerniejsze, celem powzięcia uchwał.

Restauracya wieży ratuszowej. Magistrat krakowski podjął restauracyę wieży ratuszowej. Okazała się potrzeba naprawy pokrycia hełmu, gdyż blacha się zepsuła i nie chroni wiązania drzewnego. Dla celów restauracyi założono odpowiednie rusztowanie pod hełmem. Przy sposobności przypomnieć należy potrzebę odnowienia zniszczonych tarcz zegarowych.

Koncert Alfreda Cortot, znakomitego pianisty francuskiego odbędzie się dzisiaj, jako ostatni z cyklu urządzonego w abonamancie przez dyrekcyę koncertów krakowskich. Program tej interesującej produkcyi jest następujący: 1) W. Friedemann Bach: Koncert (podług Vivaldiego), Chopin: Andante spianato et Polonaise; 2) Schumann: Karnawał; 3) E. Chabrier: Bourrée fantasque, E. Chabrier: Idylle, J. Albeniz: Triana, K. St. Saëns: Etude; 4) F. Liszt: St. François marchant sur les flots, La Leggerezza, Raps dya węgierska.

Z teatru miejskiego. Tragedya Tadeusza Konczyńskiego „Demostenes", której premiera, wywołująca żywe zainteresowanie, dana będzie w sobotę, składa się z 5 aktów w 7 obrazach. Akt pierwszy ma tytuł „Na dworze Filipa", gdzie Demostenes starł się osobiście raz jedyny w swem życiu ze swym wielkim przeciwnikiem historycznym; akt drugi „W Atenach" rozgrywa się po wtargnięciu Filipa do Beocyi i zajęciu Elatei. Obraz trzeci przedstawia „Sen o bitwie pod Cheroneją". Obraz czwarty jest odtworzeniem wiekopomnej chwili, jaką był „Proces o złoty wieniec" — obraz piąty i szósty (akt IV) ma tytuł „Pomsta", obraz siódmy (akt V) przedstawia „Śmierć Demostenesa". Próby odbywają się pod kierunkiem autora i p. Stanisławskiego. Kasa zamawiań sprzedała już znaczną ilość biletów na pierwsze cztery przedstawienia tragedyi. Wiele rodzin wybiera się z młodzieżą na „Demostenesa". Od jutra rozpoczynają się pełne próby ze statystami, chórem i dekoracyami.

Na wzór zagranicznych zakładów tak zw. „Brockenhausów", które się z wielkiem pożytkiem rozwijają, zakłada koncesyonowane stowarzyszenie pań podobną instytucyę, w którejby uboga ludność zaopatrywać się mogła w odzież, urządzenie i sprzęty domowe.

Zanim otwartą zostanie hala sprzedaży, towarzystwo zwraca się do społeczeństwa, tak zawsze ofiarnego, z prośbą o poparcie szlachetnego celu przez dostarczanie przenoszonej odzieży, używanych sprzętów, lamp, porcelany, książek i t. d., wogóle rzeczy już nie użytecznych, które zajmują niepotrzebnie strychy, lub zawadzają w domu.

Rzeczy takie, należycie sporządzone, będą sprzedawane ubogiej ludności za nizką cenę. W nadziei, że społeczeństwo nasze poprze gorącem sercem tę myśl w naszem mieście, podajemy tymczasowy adres składnicy.

Dla ułatwienia można zawiadamiać korespondentkę, a zarząd postara się o odebranie rzeczy.

Adres zarządu: Antonina Sawczyńska, Mikołajska l. 20, II. p. Adres składnicy: ul. Stolarska l. 10. Ofiarowane przedmioty przyjmuje się rano od godz. 10—12 i po południu od 2—4 od soboty dnia 16 marca.

Zarząd Stow. Rady opiekuńczej odbędzie posiedzenie w sobotę, 30 b. m., o godz. 5 po południu. Na porządku dziennym szereg spraw pierwszorzędnej wagi.

Ospa w Krakowie. Jak się w tutejszym miejskim urzędzie zdrowia dowiadujemy, dotąd nie zaszedł na szczęście ani jeden nowy wypadek ospy, prócz tych, o których donieśliśmy. Onegdaj rozpoczęło się w miejskim urzędzie zdrowia bezpłatne szczepienie dorosłych osób. Zaszczepiono kilkudziesięciu robotników. Szczepienie odbywać się będzie w dalszym ciągu codziennie między godz. 6 a 7 wieczorem aż do środy w Wielkim tygodniu. — Wczoraj zaszczepili lekarze miejscy około 1000 robotnic w tutejszej fabryce cygar. Bardzo wiele osób szczepi się u prywatnych lekarzy. Również w niektórych tutejszych szkołach odbyło się szczepienie wszystkich dzieci.

Śledztwo w sprawie nadużyć z biletami kolejowymi prowadzi sędzia dr Wacławowicz. Uwięzionych jest 7 portyerów i konduktorów kolejowych oraz 2 pośredników: Eliasz Bienenfeld, belfer z Chrzanowa i Rosenbaum Efroim, frachciarz Scheybal.

Echa katastrofy kolejowej w Trzebini. Śledztwo w sprawie katastrofy kolejowej w Trzebini prowadzą sędziowie dr Neusser i dr Błachociński; przesłuchano już wszystkich poszkodowanych, którzy w przeważnej części opuścili szpitale. W areszcie śledczym pod zarzutem spowodowania katastrofy pozostają: maszynista Michalik, kierownik przesuwaczy Wołkowski i kontrolor blokowy.

Burzenie bud na Błoniach. Ponieważ właściciele budynku cyrkowego na Błoniach, mimo zapadłego terminu, dobrowolnie nie usunęli budynku z dzierżawionego od gminy gruntu, przeto prezydyum miasta poleciło miejskiej straży ogniowej usunąć budynki cyrkowe. Straż od wczoraj rana zajęta jest ich rozbieraniem.

Poparzeni gazami. Wczoraj około godz. pół do 5 po południu przy czyszczeniu kanału miejskiego w kamienicy pod l. 18 przy ulicy św. Tomasza wybuchły nagle nagromadzone w kanale gazy i poparzyły dotkliwie w twarz dwóch pracujących tam robotników, a to 24-letniego Stefana Jachimczyka i 56-letniego Stanisława Łapka. Dotkliwie poparzonych opatrzyło pogotowie ratunkowe.

Nieostrożny woźnica. Wczoraj około godziny 5 po południu najechał na bawiące się w ulicy Podgórskiej w Dębnikach dzieci jakiś nieznany z nazwiska woźnica tak nieszczęśliwie, że koła wozu zgruchotały nogę 6-letniej dziewczynce, Wandzie Migasównej. Dziewczynce udzieliło pierwszej pomocy Pogotowie ratunkowe. Woźnica zbiegł.

Ogień pokojowy. W mieszkaniu p. Rebeki Hagen przy ul. Dietlowskiej l. 41 zapaliły się od kuchennego pieca belki w podłodze. Straż pożarna wyrąbała podłogę i sufit I. piętra i w ten sposób ogień ugasiła. Szkoda wynosi około 400 K.

Włamanie. Wczoraj nad ranem około godz. 5 w Dębnikach dokonano włamania do sklepu Jakóba Brandesa przy ulicy Zagrody l. 17. Złodziej z początku zapomocą podrobionego klucza czy też wytrychu otworzył drzwi, wiodące z korytarza do sklepu i zebrał tam towary na sumę około 30 koron. Skromny ten jednak w stosunku do fatygi i ryzyka łup widocznie go nie zadowolnił, to też również zapomocą podrobionego klucza dostał się do prywatnego mieszkania właściciela sklepu i rozpoczął tam poszukiwania, ale spłoszył go obudzony szmerem gospodarz, włamywacz więc rzucił się do ucieczki i drapnął bezkarnie. Za sprawcą wdrożono poszukiwania, jak dotąd, bezskuteczne.

Na dzierżawę teatru lwowskiego wpłynęła wczoraj — jak ze Lwowa donoszą — druga oferta. Wnieśli ją pp. Czesław Krzyżanowski i Cyryl Danielewski.

Podróż przyszłego następcy tronu. Z Jasła telegrafują: Wczoraj rano arcyksiążę Karol Franciszek Józef na czele swego szwadronu przybył do Niegłowic, o 4 klm. oddalonych od Jasła. Po rozmieszczeniu szwadronu odjechał arcyksiążę automobilem do Biecza, a o godzinie 12 minut 15 przybył do Jasła pociągiem osobowym. Na dworcu powitali go starosta, burmistrz dr Baranowski z asesorami, naczelnik stacyi. Imieniem pań, zebranych na dworcu, powitała arcyksięcia przemową żona burmistrza, a 13-letnia córeczka starosty wręczyła arcyksiężnie bukiet. Z dworca udała się para arcyksiążęca do gmachu Rady powiatowej, gdzie powitał ich burmistrz dr Baranowski przemową w języku polskim i niemieckim. Starosta przedstawił zgromadzonych reprezentantów władz, z którymi arcyksiążę rozmawiał. Potem udali się oboje arcyksięstwo do przygotowanych na I piętrze Rady powiatowej apartamentów. Miasto udekorowane.

Dzisiaj o godzinie 5 minut 20 rano arcyksiążę wyjeżdża pociągiem do Kołomyi, stamtąd dziś wieczorem powróci do Jasła, a jutro o godzinie 7 minut 30 rano wyruszy na czele szwadronu w dalszą drogę.

„Impresario" Macochowej. „Dziennik częstochowski" podaje, z zastrzeżeniem, wiadomość, że jakiś „impresario" warszawski zobowiązał się złożyć za Helenę Macochową znaczną kaucyę, aby uzyskać, na czas pewien, wypuszczenie jej na wolność. Pomysłowy przedsiębiorca zamierzał urządzić w Królestwie szereg koncertów z udziałem Macochowej, jako skrzypaczki, ofiarowując jej, podobno, po 400 rubli od występu...

Podanie impresaria władze sądowe odrzuciły.

Zastępca mężów. Pisma warszawskie donoszą: Przed dwoma tygodniami do Strzeszewskiej, mieszkanki Płocka, przybył jakiś człowiek, utrzymując, że jest jej mężem, który powrócił z Ameryki.

Kobieta nie mogła się nadziwić, że jej mąż zmienił się nie do poznania, lecz on wytłomaczył jej, iż nastąpiło to wskutek przebytej ciężkiej choroby i wyczerpującej pracy, przekonał ją i zamieszkał z nią razem.

Ponieważ Strzeszewski wydał się podejrzanym, policya aresztowała go. Pomimo, iż zdołał już wyrobić sobie w gminie paszport na nazwisko Strzeszewskiego, okazało się jednak, iż jest on tym samym, który w powiecie rypińskim, przybrawszy cudze nazwisko, żył z żoną nieobecnego człowieka, podając się za niego. Osadzono go wtedy w Gójsku w areszcie, lecz udało mu się wyłamać żelazną kratę w oknie i umknąć.

Przy śledztwie wyszło na jaw, że Strzeszewski w różnych miejscowościach podawał się to za Kosobudzkiego, za Rychtera lub za innych. Zwracał się wtedy do żon, przebywających w Ameryce lub w wojsku mężów, a przekonawszy zręcznie łatwowierne niewiasty, że jest ich prawowitym małżonkiem, wstępował w swe prawa, przykładnie spełniając swe obowiązki.

Przy aresztowaniu go, „Strzeszewski" odegrał niezmiernie zręcznie atak epilepsyi.

Strzeszewski ma lat 40, jest średniego wzrostu brunetem o ciemnych oczach, okrągłej twarzy.

Proces o łapówki intendentów. Z Warszawy donoszą: Trwający od 3 tygodni proces o łapownictwo w intendenturze wojskowej dobiega końca. Wczoraj rozpoczął swą mowę prokurator Kaznaczejew. Reasumuje on sprawę w następujący sposób:

Na ławie oskarżonych zasiadło 31 osób, w tej liczbie 10 urzędników intendentury i 21 oficerów, delegowanych do komisyj z oddziałów wojskowych. Z pośród tych 31 tylko jeden przyznał się do winy i to tylko w śledztwie. Prokurator podnosi, jako cechę charakterystyczną, że z pośród świadków dowodowych 18 cofnęło w sądzie zeznania swoje, złożone w śledztwie. Zważywszy jednak, że członkami rewizyi senatorskiej, która przygotowała materyał dla śledztwa i przyjęła zeznania od świadków, byli sędziowie honorowi, wiceprokuratorowie, sędziowie śledczy, ludzie, których nie podobna posądzać o nadużycia, wynika jasno, że cofnięcie zeznań przez świadków jest krokiem taktycznym, mającym na celu oczyszczenie oskarżonych. Przyjęli oni zasadę, opartą na kompromisie: przyznać się w śledztwie, a odwołać swe zeznania przed sądem.

Wyrok spodziewany jest w tych dniach.

Niezwykły proces rozwodowy. Pisma warszawskie donoszą: Do konsystorza prawosławnego w Kamieńcu wpłynęła oryginalna sprawa rozwodowa pomiędzy 88-letnim mężem a 87-letnią żoną.

Za powód żądania rozwodu żona podaje... zdradę, której miał dopuścić się jej małżonek.

Ofiary narciarstwa. Z Kufsteinu telegrafują: Trzej turyści, którzy przedsięwzięli w niedzielę wycieczkę na nartach z Kitsbüchel do Tengelstein, zostali zaskoczeni śnieżycą. 2 zdołało się wyratować, trzeciego dotąd nie odnaleziono.

Kuratela nad p. Toselli. Z Drezna telegrafują: Dzienniki donoszą, że ostatni pobyt króla saskiego w Wiedniu miał na celu pozyskanie cesarza Franciszka Józefa do ogłoszenia kurateli nad panią Toselli. Cesarz zgodził się na ten zamiar.

Przeniesienia. „Wiener Ztg" ogłasza: Minister sprawiedliwości przeniósł sędziego Mikołaja Osarę ze Zborowa do Jarosławia.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:
Michał Konopiński.

Ruch przejezdnych.

Kraków, 27 marca.

HOTEL BELVEDERE, ul. Basztowa, 27, w pobliżu dworca kolej. (pokoje od 2 koron. Łazienki, restauracya i kawiarnia na miejscu): dr Adolf Stampfer z Rozwadowa, inż. Karol Scharit z Tarnopola, na inż. Karol Peszkowski, Władysław Nawrocki ze Lwowa, Wilhelm Karger z Ołomuńca. Maksymilian Wicklmeier z żoną z Monachium, Józef Schmidt z Dąbrowy, Józef Posselt, Robert Flosser, J. Hamerman z Wiednia, Edward Otto's ze Lwowa, Ludwik Linzinger z Lincu, Ferdynand Krauss, Leon Radwagen z Wiednia, Józef Weinheber z Alwerni. Józef Zamozik z Salcburga, Zygmunt Zeller z Tarnopola. Ludwika Cieślikowska z Libiąż, Franciszek Kalina z Branki (Śląsk), Artur Falter ze Lwowa, Maksymilian Lankosz z Królówki, Adolf Lutwak ze Stanisławowa, Jarome Krainquil z Braumont (Francya).

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 27 marca. — Kursa giełdy wiedeńskiej: Losy: a) procentowe: Austryackiego zakładu kredytowego z obl. pro. z roku 1880 3-pro. 302·—. Austryackiego zakładu kredyt. z obl. pro. z r. 1889 3-pro. 261·50. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 5-pro. 285·—. Węg. Banku hip. po 100 złr. 4-pro. 248·—. Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 2-pro. 115·50. b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 złr. 29·75. Zakł. kred. dla h. i p. po 100 złr. 490·—. Clary złr. 40 m. k. 180·—. Pożyczka m. Lublany 20 zł. 69·50. Czerwonego krzyża austr. tow. 10 zł. 59·25. Czerw. krzyża węg. Tow. 5 złr. 37·75. Losy fund arcyksięcia Rudolfa 10 złr. 76·—. Salma 40 złr. m. 330·—. Tureckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 243·35. Tureckie oblig. prem. kolei pro. 248·50. Losy kom. m. Wiednia z 1874 roku 493·—.

Berlin, 27 marca. — Austryackie banknoty 84·75. Spirytus —·—.

Paryż, 27 marca. — Renta 3-pro. 93·57. Mąka 35·10.

Frankfurt, 27 marca. — Austryac. kred. 205·10. Koleje państwow. 154·75. Disconto —·—. Laura 184·25. Losy tureckie —·—.

Wiedeń, 27 marca. — Zamknięcie wczorajszej giełdy popołudniowej notowane:

Akcye: Austr. Zakł. kred. 655·—, węg. Zakł. kred. 856 50, Anglobanku 315 —, Unionbanku 626 —, Länderbanku 542 75, Bankverein 543 —, Bodencredit 12 71, Galic. Banku hipotecznego 702 —, Akcye praskiego banku kredyt. 700 —, Kolei państwowych 733 —, kolei południowej 105 25, kolei północnej 50 30, kolei Czerniowieckiej — —, Alpiny 938 50, Rima Muranyi 721 75, Praskiego Tow. żelaznego 23 16, Fabryki broni 894 —, Akcye tureckie tyt. 327 50, Gal. Karp. Tow. naft. 718 —, Obl. węg. indemniz. — —, Renta majowa 89 70, Austr. renta koron. 89 70, Węgier. renta koron 89 50, 56-letnie Listy Tow. kred. ziemsk. 91 20, 4%, Listy Banku hip. 91 75, 4½%, Listy Banku hip. 98 35, 5%, Listy Banku hip. 110 —, 4%, Listy Banku kraj. 92 16, 4½%, Listy Banku kraj. 98 50, 4%, Gal. Obl. propin. 97 85, 4%, Gal. pożyczki kraj. 1893 90 65, 4%, Pożyczki m. Lwowa 92 —, 4% pożyczka m. Krakowa 89 —, Losy tureckie 244 —, Marki 118 —, Ruble 254 50, Rosyj. pożyczka 103 50, Sueda 728 —, Powsz. B. depoz. 539 —.

Usposobienie stałe lecz nieożywione.

Wiedeń, 27 marca. — Cukier 33·80—33·90; 25·80—25·4 słaby. Spirytus i nafta niezmienione.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincyi. Telefon 759.
33 70 0

SALON SZTUKI
w salach magazynu fortepianów firmy
B. Gabryelska
Rynek główny 35 (Krzysztofory).
Dzieła najwybitniejszych malarzy polskich.
W niedzielę i święta zamknięty.
227 **Wstęp bezpłatny.** 69 0
Sprzedaż także na spłaty do 20miesięcy.

Lekcyj matematyki
udziela słuch IV r. filoz. Przygotowuje do matury gimnazyalnej i seminaryalnej. Lekcye zbiorowe po 80 hal. od osoby. — Zgłoszenia: **Wierzyński, Uniwersytet.** 2954 2 3

Dyrekcya koncertów krakowskich
Sala Starego Teatru.
Dziś
XII i ostatni koncert abonamentowy
Po raz pierwszy w Krakowie
ALFRED CORTOT
pianista.
Bilety w kasie Starego Teatru.
71 21 0

O. CZACZKA
FRYZYERKA
przeprowadziła się z ul. Brackiej na
Rynek gł. L. 6 Szara kamienica.
169 5 9

Na święta
wina francuskie, reńskie i węgierskie, rumy, koniaki, likiery francuskie, holenderskie, krajowe i nalewki własnego wyrobu — poleca
Wojciech Olszowski
Kraków 172 3 0
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej
Cennik wysyła gratis i franco.

Do handlu rękawiczek
i towarów galanteryjnych pod firmą F. Lubański, ul. św. Anny 2, potrzebna **młoda osoba** z pewną wiedzą kupiecką lub ogólną, miejscowa, mieszkająca przy rodzicach. 173 3 3

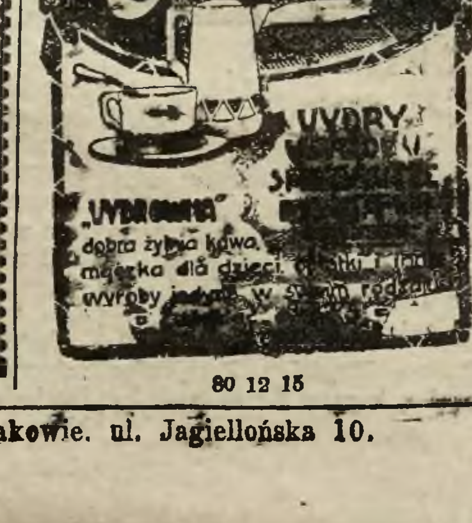

80 12 15

Broszury pierwszych naukowych powag bezpłatnie.

Pierwszy krajowy młyn wapienny. Najwyższe plony zapewnia rolnikom.

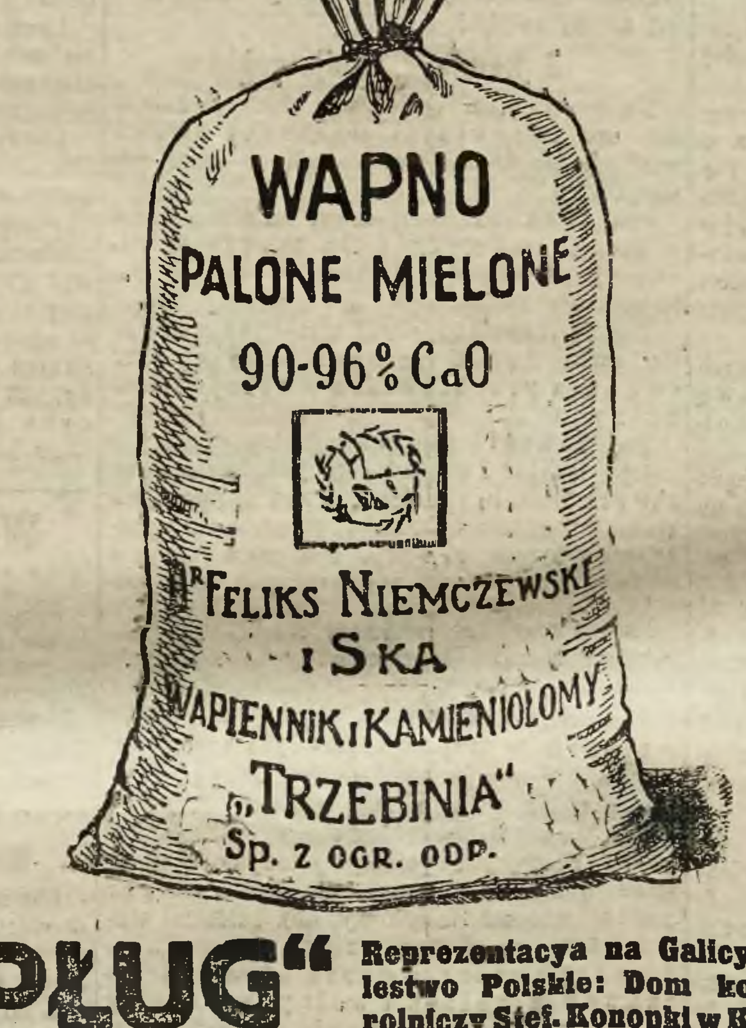

Oferty i cenniki na żądanie.

Telefon 1055

145 7 10

„PŁUG" Reprezentacya na Galicyę i Królestwo Polskie: Dom komisowo-rolniczy Stef. Konopki w Krakowie.

Zmiana lokalu.
Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić moją P. T. Klientelę i Szanowną Publiczność, że z dniem 23 b. m. przeniosłem mój **Magazyn krawiecki,** istniejący dotychczas w Krakowie, **w Rynku głównym l. 24, na Plac W. W. Świętych l. 1.** (Przystanek kolei elektrycznej „Magistrat"). — Równocześnie zaopatrzyłem skład mój bogato w najnowsze i najlepsze materyały angielskie i krajowe na bieżący sezon, z których wykonuję wszystkie w zakres krawiectwa męskiego wchodzące ubrania według ostatnich żurnali angielskich, po cenach nader umiarkowanych, pod osobistem kierownictwem przy pomocy najlepszych sił fachowych. — Dziękując za dotychczasowe względy, polecam się dalszej łaskawej pamięci i pozostaję z wysokiem poważaniem
175 2 4 *W. Šourek.*

Kandydat budowniczy
zdolny, znajdzie umieszczenie natychmiast u budowniczego **Guzikowskiego w Chrzanowie.** 3014 2 10

ARTYSTYCZNE
skromne i wytworne
UMEBLOWANIE
Józef Sperling
Kraków, Dunajewskiego 7.
21 58 0

Założony w r. 1879
Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462.
wykonuje grobowce i pomniki, tak w miejscu jak na prowincyi, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu
43 295 300

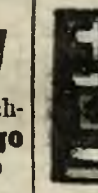

Pensyonat Ukraina H. Kossakowskiej
Karmelicka 40.
Pokoje na czas dłuższy i krótszy. Obiady na miasto i w miejscu. 2903 3 6

Potrzebny chłopiec
w wieku koło 14 lat, umiejący czytać i pisać, do drobnych posług. Wiadomość w Administr. „N. Reformy". 70 5 0

Na święta
Łososie świeże, Szynki prawdziwe praskie, Koniaki francuskie i doskonałe węgierskie już **od 4 kor.,** Smaczne wina stołowe, oraz deserowe — poleca handel delikatesów 177 1 5
Józefa Kuczmierczyka
Kraków, ulica św. Anny 2.

Wypożyczalnia książek
A. Gumplowicza w Krakowie
obecnie Bracka 9.
Na prowincyę wysyłki w skrzyneczkach. 116 18 0

Zakład pogrzebowy „Concordia"
JANA WOLNEGO
Plac Szczepański l. 2 (dom własny). — Telefon Nr 331.
Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok ze wszystkich krajów europejskich. 11 67 0
W Krakowie jedyny, który posiada własny wyrób trumien.

Z drukarni Literackiej w Krakowie. ul. Jagiellońska 10. Rządca drukarni L. K. Górski.